

Učení se cizímu jazyku

PSB_307 Psychologie jazyka

Jaro 2015

Český národní korpus

www.korpus.cz

www.korpus.cz/corpora

SyD: Korpusový průzkum variant

syd.korpus.cz

2 mld. slov psaného jazyka, 5 mil. slov mluveného jazyka

lemma, token, tag

Shrnutí

Elizabeth Bates(ová)(1994): Modularity, domain specificity and the development of language

Co je doménová specifická?

Kdo přišel s teorií modularity?

Proti jakému tvrzení o lokalizaci jazyka se Bates(ová) vymezuje?

Jaké používá argumenty?

Druhý jazyk (*second language*) vs. Cizí jazyk (*foreign language*)

- dnes už se od tohoto rozlišování opouští (→ L2)

Cizí jazyk

Promluva v neznámém jazyce

- nejsme schopni rozdělit proud hlásek na menší celky
- stupeň znalosti jazyka souvisí s mírou této dovednosti

Cizí jazyk vs. První jazyk

Shody cizí a první jazyk:

- hypotézy, že proces ukládání znalostí je stejný
- nutné získat znalosti sémantiky+gramatiky+pragmatiky

Rozdíly:

- první jazyk: znalost gramatiky je implicitní (*tacit knowledge*)
X cizí jazyk: znalost gramatiky je explicitně vyjádřena
- osoba ve chvíli, kdy se učí L2, už jeden jazyk zná (interference)

Různé přístupy k výuce L2 dle akvizice L1

- expozice (učení L2 u dospělých je plně analogické dětem)
- imitace a memorování (behaviorismus: preferují práci se zvukovou složkou)
- učení se pravidlům gramatiky (nativismus)
- naučení se receptivní složky (Krashenův model)

Krashenův model

acquisition-learning hypothesis

- procvičování konverzace, formulací vět a celkového vyjadřování studenta mu nepřináší pokrok
- důležité je soustředit se na vstup (tzv. *comprehensible input*)
- vědomé učení (*conscious learning*) přichází na řadu ve chvíli, kdy je receptivní složka řeči plně osvojená

Krashenův model II

Monitor model:

- *monitor hypothesis*
- *natural order hypothesis*
- *input hypothesis*
- *affective filter hypothesis*

(in Krashen, 2009)

Proměnné ovlivňující jazykovou úroveň

Co dělá lepší a horší studenty?

- inteligence (do jisté míry predikuje)
- vlohy (testy na dg. vloh; souvislost s rychlostí učení není prokázána)
- učební styl
- osobnost, motivace, studentovo přesvědčení
- věk začátku učení

- u všech těchto proměnných nejednoznačné

! rozdíly jsou i mezi dětmi, když si osvojují jazyk

Učební strategie

Co dělá lepší a horší studenty (podle Andersona, 2005)?

„neexistují dobré a špatné strategie, jsou pouze efektivně a neefektivně používané“

- dobří studenti mají více učebních strategií a jsou schopni lépe vybírat ty funkční z nich
- horší studenti nepoužívají špatné strategie, ale používají opakovaně ty samé (neuvědomují si jejich nefunkčnost)

důležitý proces: automatizace

→ deklarativně–procedurální posun (DeKeyser, 2011)

Na přespříště

Příští týden se nekonáme!

Další výuka proběhne 16.4.

Annick De Houwer(ová), Marc H. Bornstein, & Sandrine de Coster(ová) (2006):
Early understanding of two words for the same thing: A CDI study of lexical
comprehension in infant bilinguals

Reference

- Anderson, N. J. (2005). L2 strategy research. In E. Hinkel (Ed.), *Handbook of research in second language teaching and learning* (pp. 757-772). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates. Dostupné na http://dafl.ntpu.edu.tw/files/news/56_0bf0e1bf.pdf.
- Bates(ová), E. (1994): Modularity, domain specificity and the development of language. Discussion in *Neuroscience*, 10(1/2), 136-149.
- DeKeyser, R. M. (2011). Cognitive-psychological processes in second language learning. In M. H. Long, & C. J. Doughty (Eds.), *The handbook of language teaching* (pp. 119-138). Oxford: Wiley-Blackwell.
- Krashen, S. D. (2009). *Principles and practice in second language acquisition* (1st internet ed.). University of Southern California. Dostupné na http://www.sdkrashen.com/content/books/principles_and_practice.pdf.
- Lightbown, P. M., & Spada, N. (2006). *How languages are learned* (3rd ed.). Oxford: Oxford University Press.